

Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen lausunto hallituksen esitysluonnokseen hyvinvointialueiden rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Yliopistosairaaloiden erityistehtävistä aiheutuvan kokonaiskustannuksen vaikutuksen läpinäkyvä arviointi on haasteellista. Yliopistosairaala nostaa alueensa kustannuksia paitsi suoran opetus- ja tutkimusrahoituksen osalta, myös nostaan keskimääräisen erikoissairaanhoidon hintaa alueellaan.

Hyvinvointialueiden rahoituspohja erityisesti vuodelle 2023 on lähtökohtaisesti alijäämäinen. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen talousarvionäkymä sisältää vuosina 2023–2024 pyrittäessä palvelutuotannon turvaamiseen ja palvelujen saatavuuden varmistamiseen sekä toisaalta vaadittuun alijäämän kattamiseen vuoteen 2025 mennessä. Perusrahoituspohjassa olevien puutteet eivät korjaudu esitetyllä yliopistosairaalalisällä, mikä tuo väistämättä paineita Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiirin rahoitukseen ja myös väistämättä tutkimus- ja koulutusrahoitukseen.

Tästä syystä yliopistosairaaloille tutkimuksesta ja koulutuksesta koituvien ylimääräisten kustannusten kattaminen tulisi kattaa suoraan näille sairaaloille osoitetulla, korvamerkityllä erillisellä lisärahoituksella eikä osana hyvinvointialueiden rahoituskokonaisuutta. Rahoitus olisi syytä muodostaa hyvinvointialueiden välistä rahanjakoa korjaavan yliopistosairaalalisän päälle. Tutkimuksen ja koulutuksen ja siihen panostamisen pitäisi pohjautua kansallisen tason päätöksentekoon, mikä puoltaisi korvamerkittyä erillisrahoitusta.

Lisäksi yliopistosairaalalisän vaikutukset siirtymätasauksiin pitäisi eliminoida, sillä kustannukset ovat hyvinvointialueilla toteutuvat 100 % heti vuoden 2023 alusta lähtien. Siirtymätasaukset vaikeuttavat huomattavasti yo-sairaaloiden hyvinvointialueiden toiminnan järjestämistä.

Vaihtoehdossa B yliopistollista sairaalaa ylläpitävien hyvinvointialueiden saama rahoitus asukasta kohden vaihtelisi huomattavasti alueittain, sillä kunkin yliopistollista sairaalaa ylläpitävän hyvinvointialueen asukasmäärä suhteessa koko yhteistyöalueen määrään vaihtelee merkittävästi.

Mikäli yliopistosairaaloiden lisävelvoitteiden rahoitus päädytään turvaamaan lisärahoituksen lisäksi myös siirtämällä rahoitusta hyvinvointialueiden peruspalvelujen rahoituksesta, yksinkertaisin ja läpinäkyvin toteutusvaihtoehto olisi vaihtoehto yksi, jota käytettäessä ei tarvitsisi toteuttaa HUS-yhtymää koskevaa erillissäätelyä, toisin kuin kahdessa muussa esitetyssä vaihtoehdossa.

Esitetyt muutokset hyvinvointialueiden rahoitukseen tulevat voimaan vasta 2024 alkaen. Tutkimus- ja koulutustoiminnan kannalta on kriittistä, että rahoituksen haasteet ratkaistaisiin jo vuoden 2023

osalta. Esitystä tulisi muuttaa myös siten, ettei yliopistosairaalisä vaikuta siirtymätasauksen määräytymiseen vuosina 2024–2026, sillä kustannukset yliopistosairaaloista toteutuvat täysimääräisinä koko ajan. Vantaan ja Keravan hyvinvointialueella vuoden 2024 nettorahoitus saattaa jopa laskea esitetyn mallin mukaisesti, kun siirtymätasauksen nousu alittaa yo-sairaalarahoituksen mukanaan tuoman lisäyksen.